

FOR
Freedom
AND
Justice

AMERIŠKA DOMOVINA

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

8-8-1
SPEAK IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 78

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, APRIL 21, 1971

STEV. LXXII - VOL. LXXII

Arabska federacija ne bo posebno tesna

Danes razpravlja o novi federaciji Arabska socialistična unija, edina politična organizacija v Egiptu.

KAIRO, Egipt. — Podrobno proučevanje načrta nove Zveze arabskih republik kaže, da ta zveza ne bo posebno tesna, vsekakor ne tako, kot je bila ona med Egiptom in Sirijo v Združenih arabskih republikah v letih 1958-1961. Prvotno so sklenili ustvariti unijo v Tripoliju decembra 1969 Sudan, Egipt in Libija. Med tem je umrl Naser, v Siriji pa je prevzel oblast gen. Hafez Assad. Unija je bila nekaj časa v zraku, nato se ji je pridružila Sirija in delo na njenem uresničenju je dobilo zadnje soboto stvarno obliko s objavo Zveze arabskih republik, o kateri bodo 1. septembra odločila vseh treh republikah ljudska glasovanja.

Zveza bo po sporazumu, ki je bil objavljen v soboto v Bengaziju, imela predsedstvo, v katerem bodo predsedniki vseh treh republik, Egipta, Libije in Sirije. Odločali bodo z večino, ne so glasno.

Zveza bo imela skupno zastavo, skupno glavno mesto — po vsem sodeč Kairo, skupno zunanjo in vojaško politiko. Vendar bo imela vsaka od treh republik pravico vzdrževati lastna diplomatska zastopstva in lastno, posebno članstvo v Združenih narodih kot suverena država. Politične stranke v eni republici ne bodo imele pravice delovanja v drugih in oborožene sile posameznih republik bodo končno le odgovorne svojemu lastnemu predsedniku kot vrhovnemu poveljniku in ne morda predsedstvu Zveze arabskih republik.

Ceprav je Zveza zelo ohlapna, se je vendar zdela Sudanu preveč obsežna, zato se ji ni priključil, Sudan končno tudi ni čisto arabska država, vsaj eno tretjino prebivalstva sestavljajo namreč črnici, ki žive na jugu republike in se arabski večini upirajo v državljanski vojni.

Našli so njeno truplo

PHNOM PENH, Kamb. — Kambodžanske čete so odkrile pretekli petek več trupel v bližini ceste št. 4, kjer so pogrešili 7. aprila 6 častnikov, med njimi 28 let staro Catherine Webb, načelnico United Press International v Phnom Penhu.

Poveljnik Kambodžancev, ki je C. Webb poznal, je dejal, da je bilo med najdenimi tudi njeno truplo. Vsa odkrita trupla so bila po kambodžanski navadi takoj na mestu sezgana.

C. Webb in pet drugih poročevalcev, ki so spremljali bojevanje ob cesti št. 4, so pogrešili, ko so rdeči zavzeli kambodžanske položaje na področju kakih 55 milj jugozahodno od glavnega mesta. Dolgo so upali, da so rdeči poročevalce ujeli in odvedli s seboj. Kot zdaj kaže, so jih pobili.

Vremenski
pretek
pravi:
Oblačno z možnostjo dežja.
Najvišja temperatura okoli 54.

Novi grobovi

Johanna Tercek
Včeraj zjutraj je umrla na svojem domu na 15621 Holmes Avenue Johanna Tercek, vdova po l. 1954 umrlem možu Luki, rojena Bradeska v Rovtu pri Logatcu v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA l. 1904, in bi dopolnila 1. maja letos 90 let. Po naselitvi na Holmes sta z možem začela delati na ustanovitvi fare Marije Vnebovzete. Njun dom je bilo nekaj časa župnišče. Pokojna je bila mati Mrs. Rudolph Skerl, s. Mary Luke (uršulinke), pok. Luke, Charlesa A. Johna F., Mrs. Valentine Habjan, Josepha E. in Josephine M., 16-krat stara mati, 20-krat prastara mati, sestra Antonije Trepal in Antona Bradeska (Jug.). Pred njo so umrli v Jugoslaviji brat Janez in sestre Marija Malovašič, Agnes Palcic, Lucija Kogovsek in Katarina Kenk. Pokojna je bila članica Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti, Marijine legije, KSKJ št. 169, SNPJ št. 142, delničarka Slov. doma na Holmes Avenue. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 8.45, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30, nato na Kalvarijo. Družina priporoča namesto cvetja darove za Ursuline Educational Center 2600 Lander Rd. Truplo umrle bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob dveh.

Frances Manak
Včeraj zjutraj je umrla v Huron Rd. bolnišnici 66 let stara Frances Manak s 15436 Lake Shore Blvd., roj. Klopčic v Clevelandu, hčerka pok. Johna in pok. Frances, roj. Rus, mati Williama, stara mati Mary Manak, Chris, Manak in Lucy Manak. Pokojna je bila članica ADZ št. 1. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 8.45, v cerkev sv. Jeroma ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Dosti pijače
V naši deželi pijemo toliko nealkoholnih pijač, da pride povprečno na vsako osebo letno 184 steklenic.

Bivši državni tajnik Dean Rusk o mednarodnem položaju

CLEVELAND, O. — Bivši državni tajnik Dean Rusk je bil vodilni diplomat v Kennedijevem in Johnsonovem režimu. Ni tedaj igral prve vjoline v naši zunanji politiki, ker sta si to vlogo pridržala oba predsednika. Tudi zgovoren ni mogel biti, ker sta tudi to delo opravljala predsednika, toda vedel je pa vendarle za vse, kar se je godilo za kulisami. Rusk se je potem umaknil na univerzo v Georgiji, kjer predava mednarodno pravo. Le redko se oglašva v javnosti, kadar se pa, pa hoče biti predvsem stvaren, akoravno svojih načelnih pogledov na mednarodni položaj noče menjati. Tako je sedaj imel s televizijskimi komentatorji na univerzi razgovor o mednarodnem položaju; pogovor je bil pozneje tudi objavljen. V razgovoru ni Rusk odkril nič novega, pa je bil razgovor vendarle zanimiv, ker je pokazal drugo plat gledanja na mednarodne dogodke, kot smo nanj navajeni. Zato bomo skušali podati glavne Ruskovske misli, ki se z njimi vsakdo lahko strinja, lahko pa tudi ne.

Amerika ni pogodbeno vezana na usodo vseh teh kra-

Široški za raketno obrambo so porasli

Gradnja 12 postojank osnovne obrambe ZDA pred medcelinskimi raketami bo po novih računih stala 4.5 milijona več, kot je bilo prvotno predvideno.

WASHINGTON, D.C. — Obrambno tajništvo je objavilo včeraj, da bo gradnja 12 postojank obrambe proti medcelinskim raketam Safeguard stala 4.5 milijonov več, kot je bilo predračunano pred 2 leti. Tedaj so trdili v Kongresu, da bodo stroški znašali 10.3 milijonov, zdaj je cena določena na 14.8 milijonov.

V obrambnem tajništvu pravijo, da je večji del porasta treba pripisati inflaciji, precejšen del pa tudi izboljšanju sistema in njegovih naprav. V novi proračun naj bi vpliv inflacije že vključili, med tem ko jo v starega niso.

Doslej je odobrena le gradnja treh postojank, ki naj bi stala po novem računu 6.2 milijona, nekako 300 milijonov več, kot so prvotno predvideli. Tretji kraj ni niti še določen.

Obrambno tajništvo je pred nekaj meseci sodilo, da je Sovjetska zveza zavrila gradnjo svojih medcelinskih raket SS-9, ki so sposobne ponesti 20 megatonov in več obsegojočih vodikovo bombo. Pokazalo se je, da je bila zastoju vzrok le uvedba nove vrste raket v večbombrni glavni. Pri takem položaju smatrajo vodniki narodne obrambe, da bo morala Amerika z gradnjo sistema obrambe pred medcelinskimi raketami nadaljevati, če noče tvegati svojega varnega obstoja.

Kitajska trguje povečini s svobodnim svetom

TOKIO, Jap. — Ljudska republika Kitajska trguje pretežno z Japonsko, Zahodno Nemčijo, Veliko Britanijo, Singapurjem, Kanado in Avstralijo. Skupno znaša obseg njene zunanje trgovine nekako 4 milijone dolarjev letno. Od tega odpade na svobodni svet 75%, ostanek pa na nevtralni "tretji" svet in na komunistični blok držav.

Rusk vidi dve nevarni točki v mednarodnem položaju: Srednji vzhod, kjer ne kažejo ne Izrael ne Arabci nobene volje za resna pogajanja za mir. Druga nevarna točka za mir je Berlin. Tam skušajo vzhodno-nemški komunisti zmeraj bolj motiti mirne odnose, očitno s pristankom Kremlja. Rusk izrecno poudarja, da ne vidi v jugovzhodni Aziji nobene nevarnosti za mir. Trenutno je tam položaj tak, da noče nobena velesila tvegati udeležbo, ki bi vodila v svetovno vojno.

Papeževa avdienca postala predmet debat

RIM, It. — V Italiji imajo zaenkrat kar dosti gospodarskih, socialnih, posebno pa političnih težav, torej dosti gradiva za poročanje v časopisju. Pa vendar rimska javnost ne zamudi nobene prilike, da ne bi obravnavala tudi vsega, kar se dogodi izrednega v Vatikanu.

Pa se je zadnjič pripetilo, da je prišla v Rim skupina tujih poklicnih umetnic v zabavni glasbi in prirejala koncerte z lahko glasbo in prepevanjem. Izposrila je tudi avdienco v Vatikanu. Sv. oče jo je sprejel kar v znani Klementinski dvorani. "Romarice" so se razlikovale od navadnih tudi po tem, da so bile nekatere med njimi oblecene v sodobnih oblekah, ki so v navadi pri umetnicah te vrste.

To se je po Rimu hitro zvedelo in sprožilo živahne razprave tudi v konservativnih družabnih krogih. Njihovo glasilo "Tempo di Roma" je proti vsaki tradiciji prineslo celo precej kritično oceno te avdience. Uradno vatikansko glasilo Osservatore Romano ni ostalo dolžno odgovora.

Njegov članek je zagovarjal avdienco tako, kot je bila. Ni namreč poklic katoliške cerkve, da bi se zapirala pred tokovi časa, mora se zmeraj spoprijemati na način, ki si ga sama izbere, z vsemi družbenimi pojavi, naj bodo katoliški filozofji naklonjeni ali ne. Članek je sicer pomiril razburjene duševce, toda radi tega dogodek sam ni še šel v pozabo.

Sen. E. M. Kennedy veliko dopisuje

WASHINGTON, D.C. — Sen. E. M. Kennedy je pred par dnevi znova izjavil, da ni in ne bo predsedniški kandidat v prihodnjem letu, pa jih je nekaj, ki mu nič ne verjamejo. Opozarjajo na njegovo obsežno dopisovanje z vplivnimi demokrati po vsej deželi.

Senatorjeva pisma vsebujejo večkrat priloge starih njegovih govorov, v katerih je zavzel stališča do važnih narodnih vprašanj.

Rusk vidi dve nevarni točki v mednarodnem položaju: Srednji vzhod, kjer ne kažejo ne Izrael ne Arabci nobene volje za resna pogajanja za mir. Druga nevarna točka za mir je Berlin. Tam skušajo vzhodno-nemški komunisti zmeraj bolj motiti mirne odnose, očitno s pristankom Kremlja. Rusk izrecno poudarja, da ne vidi v jugovzhodni Aziji nobene nevarnosti za mir. Trenutno je tam položaj tak, da noče nobena velesila tvegati udeležbo, ki bi vodila v svetovno vojno.

Treba je računati z razvojem dogodkov v jugovzhodni Aziji. Tam kazi mir okoli 50 polkov Severnih Vietnamcev v Južnem Vietnamu, 60,000 Severnih Vietnamcev v Laosu in 40,000 Severnih Vietnamcev v Kambodži. Povrh operirajo še gverilci, ki so jih izvežbali v Hanoi, na severno vzhodnem Tajskem. Rusk vključuje v svojo presojo še Sev. Korejo. Zato v vzhodni Aziji ne bo miru, dokler tega nočejo v Peipingu, Hanoi in Severni Koreji.

WASHINGTON ZADOVOLJEN Z IZRAELSKIM PREDLOGOM

Državno tajništvo je objavilo včeraj, da je novi izraelski predlog o odprtju Sueskega prekopa odprl vrata k nadaljevanju pogajanj, ki naj privedejo do pomiritve Srednjega vzhoda.

WASHINGTON, D.C. — V predrti in imamo temelj za nedeljo je izraelska vlada izdelala in odobrila nov predlog za odprtje Sueskega prekopa kot odgovor na predlog Egipta, ki ga je Izrael že pred tedni odklonil. Predsednica vlade Golda Meir je v navzočnosti zunanjega ministra Aba Ebana in obrambnega ministra razložila izraelski načrt ameriškemu poslaniku v Jeruzalemu, podpredsednik izraelske vlade Yigal Allon pa je šel s predlogom osebno v Washington, da ga razloži državnemu tajniku W. P. Rogersu, ki se že od lani prizadeva, da bi našel politično rešitev za spor na Srednjem vzhodu, ki je po splošni sodbi trenutno najbolj nevaren in pereč v vsej mednarodni politiki.

Državno tajništvo je včeraj potem, ko sta se W. P. Rogers in Y. Allon dve uri in pol razgovarjala, objavil, da je Washington zadovoljen z izraelskim predlogom, ki da je prelošil sedanji zastoj v pogajanjih in odprl vrata novim razgovorom.

Drobnoščice o predlogu ni izdala doslej še nobena stran, pač pa je Yigal Allon povedal časnikarjem, da temelji izraelski predlog na treh temeljnih zahtevah.

Končati je treba vojno stanje med Egiptom in Izraelom, treba je doseči sporazum o tem, da vzhodni breg prekopa ne bodo zasedle ne egiptske ne sovjetske čete, če in ko se bodo izraelske od tam umaknile, ter se zavežati, da se bodo pogajanja nadaljevala preko G. Jarringa, posebnega pooblaščenca ZN za splošno pomiritev in sporazum na Srednjem vzhodu.

Zastopnik državnega tajništva v Washingtonu je dejal: "Cutim, da imamo pred seboj dolgo pot, letje pogajanj, toda zapreka je

Iz Clevelanda in okolice

Vabilo k molitvi—
Članice Oltarnega društva in članstvo Marijine Legije fare Marije Vnebovzete so vabljene nocoj ob pol osmih zvečer v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za umrlo članico Johano Trček.

Vest o tajnih vojskah skrajnežev razburja Rim

RIM, It. — V tujakšnih in v milanskih listih je bilo objavljeno poročilo milanskega policijskega načelnika notranjemu ministru v Rim o obstoju in nevarnosti "tajnih vojsk" levih in desnih skrajnežev. Po tem poročilu naj bi bilo na njegovem službenem področju okoli 20,000 pripadnikov takih organiziranih tajnih vojaških formacij.

Policijski načelnik Libero Mazza v Milanu je mnenja, da so levičarske skupine močnejše in vladni bolj nevarne kot pa neofašistične. Pritožuje se, da na osnovi sedanjih zakonov in odredb teh tajnih vojaških formacij ni mogoče razpustiti ali razgnati. Predlaga zato novo zakonodajo, ki naj to omogoči.

Objava omenjenega poročila je posebno razburila levičarje, ki trdijo, da je bila namerna, da bi odvrnila pozornost javnosti od sodne razprave proti poskusu desničarskega prevrata v preteklem decembru, ki naj bi ga vodil princ Borghese. Zahtevajo preiskavo o tem, kako je moglo poročilo, ki je bilo poslano iz Milana v Rim tik pred zadnjim Božičem, priti v privatne roke in zdaj v časopise.

Sovjetija gradi oporišče za MIG na otoku Ceylonu

KARACI, Pak. — Bengalcev na splošno v vladnih službah in v oboroženih silah ni bilo nikdar veliko. Zdaj se je vlada odločila še te temeljito pretresti in vse "nezanesljive" izločiti. Okoli 20 Bengalcev, ki so bili na visokih položajih v vladi predsednika Yahye Khana, je bilo premeščenih na manj važna mesta ali pa so bili enostavno odpušteni.

Bengalce v oboroženih silah so pustili na dopust, pa jim ne dovolijo, da bi tega preživeli v Vzhodnem Pakistanu, kjer vojski še vedno ni uspelo upora zadušiti.

V Pakistanu čistijo Bengalce iz vlade

COLOMBO, Cey. — Sovjetska zveza je začela graditi na otoku Ceylonu na prošnjo vlade S. Bandaranaike oporišče za jet letala MIG. Sovjetska moštva naj bi priletela skrivaj na otok koncem preteklega tedna in se nastanila v hotelu kakih 5 milj od vojaškega in civilnega letališča Colombo.

Prva letala vrste MIG 17 bodo prispela v kratkem, v kolikor se niso. V diplomatskih krogih niso na čistem, kaj dogovor med Moskvijo in Colombom obsega, niti ne vedo, ali bo oporiščečasno ali trajno.

Disciplina med vojaki ZDA v Vietnamu slaba?

WASHINGTON, D.C. — Ameriški vojaški vodniki so vedno bolj zaskrbljeni zaradi discipline med ameriškimi vojaštvom v Vietnamu. Ta je še vedno visoka med častniki in podčastniki, med moštvom pa hudo peša.

Iz Clevelanda in okolice

Vabilo k molitvi—
Članice Oltarnega društva in članstvo Marijine Legije fare Marije Vnebovzete so vabljene nocoj ob pol osmih zvečer v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za umrlo članico Johano Trček.

Vest o tajnih vojskah skrajnežev razburja Rim

RIM, It. — V tujakšnih in v milanskih listih je bilo objavljeno poročilo milanskega policijskega načelnika notranjemu ministru v Rim o obstoju in nevarnosti "tajnih vojsk" levih in desnih skrajnežev. Po tem poročilu naj bi bilo na njegovem službenem področju okoli 20,000 pripadnikov takih organiziranih tajnih vojaških formacij.

Policijski načelnik Libero Mazza v Milanu je mnenja, da so levičarske skupine močnejše in vladni bolj nevarne kot pa neofašistične. Pritožuje se, da na osnovi sedanjih zakonov in odredb teh tajnih vojaških formacij ni mogoče razpustiti ali razgnati. Predlaga zato novo zakonodajo, ki naj to omogoči.

Objava omenjenega poročila je posebno razburila levičarje, ki trdijo, da je bila namerna, da bi odvrnila pozornost javnosti od sodne razprave proti poskusu desničarskega prevrata v preteklem decembru, ki naj bi ga vodil princ Borghese. Zahtevajo preiskavo o tem, kako je moglo poročilo, ki je bilo poslano iz Milana v Rim tik pred zadnjim Božičem, priti v privatne roke in zdaj v časopise.

Sovjetija gradi oporišče za MIG na otoku Ceylonu

KARACI, Pak. — Bengalcev na splošno v vladnih službah in v oboroženih silah ni bilo nikdar veliko. Zdaj se je vlada odločila še te temeljito pretresti in vse "nezanesljive" izločiti. Okoli 20 Bengalcev, ki so bili na visokih položajih v vladi predsednika Yahye Khana, je bilo premeščenih na manj važna mesta ali pa so bili enostavno odpušteni.

Bengalce v oboroženih silah so pustili na dopust, pa jim ne dovolijo, da bi tega preživeli v Vzhodnem Pakistanu, kjer vojski še vedno ni uspelo upora zadušiti.

V Pakistanu čistijo Bengalce iz vlade

COLOMBO, Cey. — Sovjetska zveza je začela graditi na otoku Ceylonu na prošnjo vlade S. Bandaranaike oporišče za jet letala MIG. Sovjetska moštva naj bi priletela skrivaj na otok koncem preteklega tedna in se nastanila v hotelu kakih 5 milj od vojaškega in civilnega letališča Colombo.

Prva letala vrste MIG 17 bodo prispela v kratkem, v kolikor se niso. V diplomatskih krogih niso na čistem, kaj dogovor med Moskvijo in Colombom obsega, niti ne vedo, ali bo oporiščečasno ali trajno.

Disciplina med vojaki ZDA v Vietnamu slaba?

WASHINGTON, D.C. — Ameriški vojaški vodniki so vedno bolj zaskrbljeni zaradi discipline med ameriškimi vojaštvom v Vietnamu. Ta je še vedno visoka med častniki in podčastniki, med moštvom pa hudo peša.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

33

No. 78 Weds., April 21, 1971

Nova sovjetska petletka

Po številu bo to deveta, ni pa še rojena, dočim je osma že dolgo časa na umiranju. Sovjetsko gospodarstvo se torej nahaja v prehodni dobi, kjer stari plan še ni popolnoma mrtev, ker se novi še ni rodil.

Nastajanje sovjetskega gospodarskega plana je namreč zelo dolgotrajna zadeva. Najprvo je treba nabrati gradivo za gospodarsko petletko. To je ogromen posel, ki traja par let, kajti nešteto je upravnih organov, ki morajo po dolžnosti dobavljati gradivo, še več je pa takih, ki bi ga radi dobavljali, pošiljajo pa lahko le prostovoljne prispevke, ki so vpoštrevani ali pa tudi niso. Pri rabi gradiva je treba vpoštrevati osnovne smernice plana, ki morajo biti znane še pred nabiranjem gradiva.

Ko je gradivo nabrano, smernice za sestavo plana pa znane, se začne strokovno delo na planu. Tedaj se že začne boj, kaj naj pride v plan. Vsaka gospodarska panoga bi rada prišla do čim večje veljave; nastanejo prva trenja, ki ovirajo hitro sestavo plana. Končno mora o tem odločiti politika, to je politbiro. Ta odreja na primer, ali naj ima še zmeraj težka industrija prednost pred lahko, ali naj bo poljedelstvo zastopano v korist industriji, kako daleč je treba vpoštrevati želje narodne obrambe, koliko naj bo kapitala dodeljenega prosveti, izobrazbi, znanosti, športu itd.

Vse to so hude bolečine, ki so zadele tudi sedanjo projektirano deveto petletko, ki je imela še posebne bolečine. Znani decembrski dogodki na Poljskem so prisilili Kremenja, da je hitro podprl Varšavo za delnimi pridelki in kapitalom, to je zahtevalo določene spremembe v projektu za novi plan, ki verjetno še danes niso dokončne. Tako se je dogodilo, da je politbiro šele sredi februarja prišel na dan z osnovnimi smernicami za novo petletko, torej le nekaj tednov pred partijskim kongresom. Ko so bile smernice objavljene, je s tem padla tudi načelna odločitev, v kateri smeri naj se razvija sovjetsko gospodarstvo prihodnjih pet let.

Prvi vtis, ki so ga februarjske smernice napravile na javnost, je bil izražen v slutnji, da tudi nova petletka ne bo dosti spreminjala v sedanjem sovjetskem gospodarskem sistemu. Ravno narobe, mnogi strokovnjaki celo mislijo, da bo sistem postal previdnejši v presoji raznih predlogov, kaj vse naj se spremeni v gospodarskih smereh. Stari plan je na primer vpoštrevanje možno, da se da lokalnim pobudam v proizvodnji večji razmah in da je treba centralnemu planiranju pristriči peroti. Vnema za to idejo je začela pojmati. Zopet se pojavlja težnja, da je treba gojiti centralno planiranje in pri tem izrabljati vse pripomočke tehnične prirode in tehničnega napredka, da bo planiranje lahko doseglo večjo učinkovitost. Na to struno je brenkal sam tovariš Kosygin, kar je marsikoga presenetilo, ker so vsi mislili, da je tovariš Kosygin načelno vnet za decentralizacijo poslovne pobude. Njegov glavni govor na kongresu te domneve ni izrecno potrdil, ni je pa izrecno tudi odklonil.

Sicer pa debata na kongresu o novi petletki ni pomenila zadnje besede o tem. Kongres namreč lahko debatira o petletki, njegovo stališče je tudi lahko merodajno, toda dokončno pa ni. Petletko mora namreč odobriti Vrhovni sovjet kot zakonodajna oblast, kar kongres formalno ni. To moramo imeti pred očmi, kadar vpoštrevamo opazke na kongresu, da bo končno oblikovanje besede petletke padlo na zasedanju Vrhovnega sovjeta t. j. sovjetskega parlamenta.

Seveda Vrhovni sovjet ne bo menjal ničesar bistvenega, česar že pred njim ne bo odobril politbiro. Politbiro bo pa pri tem moral imeti politični posluš. Debata na Kongresu mu je pokazala, da sovjetski delovni človek želi imeti nekaj več od življenja, da mu je za višji življenjski standard, da je prepričan, da je njegovo delo vredno več, kot so to izražali v uradnih gospodarskih številkah.

To se je jasno čutilo že v debatah o smernicah za petletko. Tam so jih seveda vsi hvalili, so pa obenem opozorjali, da smernice lahko krenejo na stranpota, posebno takrat, kadar so rojene v glavah upravnega centralizma, ki se rade spuščajo v nepotrebne podrobnosti, da bi vsaj na videz pocenile proizvodnjo. Na papirju res pocenijo proizvodnjo, toda kakšno blago prihaja iz takih načrtov, to vedo dobro potrošniki, ki se potem pritožujejo nad slabo kvaliteto blaga, nad slabo izbiro blaga, nad birokrati, ki proizvajajo pozimi letno blago, poleti pa zimsko itd.

Sovjetsko gospodarstvo se torej nahaja sredi debate, ki se je začela sredi februarja z objavo smernic za petletko in bo končana s sejo Vrhovnega sovjeta, ki bo plan odobrila. Debata na kongresu je bila sicer silno važna, je odredila načelne smernice. Počakati je vendarle treba, kakšno dokončno obliko bo petletka dobila pred Vrhovnim sovjetom.

Tam bo cizrače mirnejše, ker zakulisna politična vpra-

šnja tam ne bodo igrala vloge — to delo je opravil kongres. Pokazalo se bo tudi, kakšna bo letina, ki ima na sovjetsko gospodarstvo več vpliva kot pri nas. Ako se bo med tem še stopnjeval pritisk sovjetske javnosti za boljši življenjski standard, potem se bo v besedilu petletke spremenilo marsikaj, kar morda sedaj velja za pribito.

Mnenja in vesti

iz Železnega krožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Ko sem se pred nedolгим vračal z obiska po Železnem krožju, vozeč se na busu, sem se spomnil dveh vrstic tiste stare popevke:

Včasih je res lušno b'lo,
zdaj pa ni več tako...

Ta poudarek v teh dveh vrsticah mi je prišel v spomin, ko sem v duhu gledal nazaj na nekdanje čase, v katerih je bilo zanimivo življenje in gibanje med slovenskimi priseljenci v teh severnih krajih. Kako se je vse spremenilo zadnjih 40 let. Tistih veselih obrazov tistočasnih Slovencev in Slovenk v teh krajih ni več. Morda tu in tam še kdo izmed njih diha, premišljuje in se jih spominja kakor jaz. Dosti slednjih pa ni. Čas je mnogo spremenil in še vedno spreminja naprej.

Nič novega, tako je bilo, odkar obstoji svet. Le razlika je v tem, da v gotovih dobah se spremembe hitreje pojavljajo kakor v nekaterih.

Čez par dni po mojem povratku z Železnega krožja smo se pogovarjali o tem, kako se vse spreminja naprej in naprej. Sorensen, ki je sin švedskih pionirjev v teh krajih, je nam marsikaj povedal, kako so prvi švedski priseljenci po teh krajih živeli in se borili za kruh in obstanek. Zanimivo. Njegov stric je baje poznal več naših pionirjev. Omenil je, da je njegov stric poznal in zelo spoštoval pokojnega Georga Brožiča, ki je leta 1912 ustašoval s sodelovanjem drugih First State Bank na Elyju. Bila je večina v rokah Slovencev. V januarju 1933 v tisti krizi je prenehala s poslovanjem. Poznal je tudi msgr. J. F. Buha, znanega slovenskega misijonarja v teh krajih. In še več drugih. V Minneapolisu pa pokojnega inženirja Johna Jagra. Tega se spominjam tudi jaz. Večkrat naletim na njegovo zanimivo pismo z dne 12. maja 1916, v katerem krtači pokojnega Saksarja iz New Yorka in pok. Kalaša iz Clevelanda radi zadev pri upravi in vodstvu "Slovenske Lige", s katero smo se Slovenci prizadevali napraviti, kar se je dalo v tistih časih in razmerah za rešitev Slovencev izpod avstrijskega jarma. Zelo zanimivo zgodovinsko pismo, ki obsega 11 strani.

Taki pogovori so zanimivi, vsaj za mene in menim, da še za mnoge druge.

Nato smo začeli obračati pogovor na sedanje zmešane razmere po svetu. Sorensen je spomnil: "Komaj je minulo 25 let, odkar se je končal svetovni pokol druge svetovne vojne, pa zgleđa, da krvoločnost narodov še ni popustila. Pravimo mi na zapadu, pravijo na vzhodu in drugod, da se trudijo in delajo za mir — a zgleđa, da se bližajo le novim, še hušjim viharjem. Kdo to povzroča — odkod vse to? Nekaj krivde se zdi, da je na vseh koncih in krajih. Mednarodne gospodarske, politične in druge sape naznanjajo spremembe in druga vremena. Nekateri jih vidijo, mnogi ne. Svetovna zgodovina narodov še najbolj odkrito pove: Svet se je spreminjal in se bo, tako tudi odošaji in razmere med narodi. Zatonila je doba Sircev, Perzijcev, Grkov in drugih. Močan je bil Rim, kraljestvo zapadnih Gotov, za temi Franki in drugi naprej in naprej vse do sedaj. Čas pa je obračunal v vsaki dobi po svoje z enim ali drugim. Naj po vsem tem pričau-

klujemo, da bo to večno, kar imamo sedaj?"

Pri tem vprašanju nas je resno pogledal, kakor da je hotel ponoviti: pričakujete to?

Za tem je zelo zanimivo omenjal, kako male države in narodi dihaajo med velikimi silami. Naš zapadni svet jih ima dolge vrste in se trudimo in žrtvujemo, da bi jih obvarovali pred valovitim propagandam komunizma. To v Evropi, Afriki in Aziji. Odkar so viharji dveh zadnjih svetovnih vojn tako spremenili moči in vplive prejšnjih zapadnih evropskih držav, odprli pa novim nevarnostim od vzhoda, kjer je postal močan komunizem, je padla na hrbet naše Amerike odgovornost glede zaščite pred omenjeno nevarnostjo. Ta odgovornost nas mnogo stane. Koliko krvi smo prelili zadnjih 20 let v Koreji, Vietnamu in drugod. Koliko drugega potrošili pri tem. Miru pa ni in ni. Komunistična Moskva vrta naprej in naprej proti nam pod vsemi možnimi krinkami. Male države, ki jih tarejo gospodarske težkosti po raznih delih sveta s propagandami, tu takimi, tam takimi, podpihujejo in hujskajo proti nam. V Aziji npr. zalagajo Vietnamce z orožjem in opremami, s katerimi se bore proti nam. Krvi ne prelivajo kakor mi. Vietnamci dobijo kakor se omenja v nekkih poročilih, okrog 350 raznih letal in drugih vozil mesečno od Rusije. Celo Poljaki, Čehi, Romuni in drugi, ki so pod območjem Moskve, delajo orožje za Vietnamce. Moskva vse to vodi z računi, da bo nas to gospodarsko izčrpalo, utrudilo našo potrpežljivost in upanje v zmago, sama pa bo ostala močna in da bodo prišli časi, v katerih bo lahko drugače nastopala in diktirala narodom in svetu. Gre jim za črni kontinent in Azijo. Ti dve skušajo postaviti pod svoj vpliv in jih "osrečiti" s civilizacijo njihovega komunizma.

Tehnokrati in pa z bodočnostjo računajoči gospodarski veččaki napovedujejo, da stari svet je z industrijskim razvijanjem in proizvodnjo v starih delih sveta nekako pri svojem koncu, kjer ni več toliko prostora, ne zahtev, kakor doslej, nikakor pa ne toliko, kakor bo to bližnja bodočnost zahtevala. Bodočnost v teh ozirih je v drugih delih sveta, posebno na nerazvitem črnem kontinentu, v veliki meri tudi v azijskih delih sveta. Te dele sveta je treba izboljšati, civilizirati in ustvariti v njih zanimanje za boljše življenje. To bo dalo tem delom in starim delom sveta več trgovine, boljše gospodarstvo in boljše življenje. Tja obračajo in bodo obračali svoje oči tisti, ki se bavijo z gospodarstvom, politiko, trgovino itd. Kako priti do take kontrole nad vsem tem, se belijo glave voditelji Zapada in Vzhoda. Eni kot drugi se prizadevajo, in jih vodijo neugasljive poželjivosti, da bi prišli na prvo mesto pri tem.

Pota, ki vodijo do tega, zapirajo drug drugemu pri tem. To nam povedo neprestani prepripi v Sredozemlju in Bližnjem Vzhodu. Tako tudi v Aziji in še drugod. Vsak čas zna zagrmeti (Bog daj, da ne bi!) in svet bo v novem ognju, v katerem bo razbijalo in uničevalo svetovno strateško orožje, ki ga kopčijo za take namene na eni in drugi strani.

Med tem seveda se dosti govori o pomirjevanju in teh zade-

vah. To so seveda le bolj besede in govornice diplomatov. Politične borbe, kako priti do vladanja nad svetom, pa tečejo naprej...

Ostro in nič prijazno je to gledanje na današnje gospodarske in politične razmere na svetu. Gibanja in obnašanja, zlasti komunističnih voditeljev, pa dokazujejo, da je v mnogih teh slučajih še slabše, kakor se nam zdi.

Delovanja in prizadevanja, da bi se te mednarodne zadeve izboljšale in uravnale, je ena najtežjih nalog sedanjega časa.

Andrejček

Malura

CLEVELAND, O. — Če še tako iščemo izgovorov in skušamo prikrivati dejstva, gotovo je vendarle, da se je kulturno življenje med nami močno ustavilo. Eden od vzrokov je, da si starejša generacija ni znala pridobiti mladega naraščanja in v kolikor ga je, da ni znala kulturnih dobrin v njej tako močno razvneti, da bi res za dlje časa gorele. Redki so, da v času, ko zapuste osnovno šolo, še vztrajajo v delu za slovensko besedo. Višje šole jim navadno vzemo se tisto zanimanje za slovensko stvar, ki so ga dotlej imeli.

Zavoljo tega je treba pozdraviti pogum mladih, ki so zrasli iz članov Lillije — vsaj povečini — da bodo v nedeljo, 25. aprila, v dvorani na Holmes Ave. zaigrali veseloigro Maturo. Ti mladi ljudje so se pod vodstvom Božeta Pusta pred časom vadili v recitaciji, v lepi izgovorjavi in zdaj žele slovenski skupnosti pokazati, da jih je vendarle nekaj, ki žele slovensko besedo ohraniti čisto tudi v najmlajšem rodu. Gotovo je to pogum pa tudi znamenje tiste zrelosti, ki smo jo sicer čakali od vseh naših otrok, pa ne dočakali. Čas in okolje, marsikdaj tudi sama naša zanikernost, so to naše pričakovanje pokopala.

Zdaj je tu nekaj mladih ljudi z dobro voljo in z mnogimi upi. Hočejo pokazati, da se je nekaj našega upanja vendarle uresničilo. Naj bi vsak, kdor le more, šel k tem mladim na obisk v nedeljo, 25. aprila. V mladih ljudeh gori ogenj dotlej, dokler vidijo, da privablja. Če ostanejo sami, mladi ljudje brž opesajo. Nad pepelom viti roke potem nič več ne pomaga. Varujmo ogenj dobre volje dotlej, dokler gori in bodimo veseli, da gori.

Karel Mauser

Ko je najbolj razdal svojo dušo

PATERSON, N. J. — Od pokojnega prof. dr. Cigana so se koroški rojaki čudovito lepo poslovili. K toliko lepemu in spodnemu, kar so o njem povedali ali zapisali, bi pa jaz rad dodal še nekaj, česar oni niso mogli vedeti.

Kot je na pogrebu povedal g. župnik Čebulj, se je celovški škof po lanski gimnazijski akademiji takol izrazil o pokojniku: "Takih bi morali imeti več, da znajo razgibati, navdušiti in razdajati svojo dušo." Ko sem bral te besede, sem se spomnil težkih let svojega vojsko, ko je pokojnik svojo dušo najbolj razdal.

Nemci so zasedli Štajersko in Gorenjsko, zaprli vse duhovnike in jih pregnali na Hrvaško, ljudi pa izselili v Srbijo in Slezijo. Nobenemu duhovniku niso dovolili iti z njimi. Pokojni g. dr. Cigan je bil takrat na Rakovniku v Ljubljani kot vodja takozv. "mladinskega doma", v katerem se je zbirala okoliška mladina, ki ga je neizmerno rada imela in cenila. Ko je zvedel, kako je s pregnanci v Srbiji, se je takoj

priglasil skupaj s svojim sobratom prof. Alojzijem Luskarjem, da gre med nje. Pustil je svoj mladinski dom in odšel v Srbijo, kjer je delil z izgnanci revščino ter jim duhovno in moralno pomagaj, kar je le mogel. Pozneje se je tema dvema salezijanskima duhovnikoma pridružil še g. Marijan Kremenčar od škofijskih, ki pa je svojo ljubezen do pregnanih rojakov plačal celo s smrtjo.

Za delo med pregnanci je bilo treba imeti izrednega duha požrtvovalnosti in apostolske ljubezni. Na nobeno plačo ni bilo misliti, gospodje so morali deliti revščino z izgnanci in na potovanjih spat na tleh po že itak prenatrpanih stanovanjih. Nemci so namreč naše ljudi razmetali po občinah, v vsako po parsto, in Srbi so jih sprejeli, kakor so pač mogli.

Ti duhovniki niso hodili po naselbinah le zato, da bi pregnancem pridigali, jim prigovarjali, naj molijo, in da bi ševali zanje ter jim delili sv. zakramente, tudi njih revščino so skušali blažiti, kar so le mogli. Ker med Slovenijo in Srbijo takrat ni bilo poštnih zvez, smo po kurirjih spravljali pakete tja doli, tudi denarna pomoč je prišla od raznih dobrodelnih in narodnih organizacij in ti misijonarji so bili srečni, če so mogli z njo pomagati vsaj najbolj revnim.

Nekoč sem prinesel v Paračin potico, ki so jo spekle dobre šolske sestre v Zemunu. Joj, koliko veselja je napravila pokojnemu dr. Ciganu! Na drobne koščke jo je razrezal, jo spravil v nahrbtnik, v katerem je imel vse potrebno za maševanje, pa hajdi na pot po naselbinah! Kjer je slišal otroke, ki so se igrali ob cesti, da so govorili slovensko, se je ustavil, pa jim dal košček vsakemu. "Veste, kakšni so otroci," mi je potem pravil ves žareč, "da vsako stvar takoj nesejo v usta. Ti pa ne. Strmeli so v tisti košček, potem se je pa utrgalo iz njih: "Mama, potica!" in zagnali so se vsak proti svoji hiši. — Kajne, kako malo je treba, da človeka osreči!"

Pri vsej revščini, napornih potovanjih in duševnem trpljenju naših ljudi, ki ga je moral gledati, je pokojnik le užival, ko jim je mogel storiti kakšno uslugo, zlasti ko jim je nudil duhovno tolažbo, za katero so mu bili od srca hvaležni.

Ker se ti duhovniki niso le prizadevali za versko življenje pregnancev, marveč so se tudi na vso moč trudili, da bi jim v materialnem oziru pomagali, je tudi njih duhovniška beseda bolj odjeknila v srcih ubogih trpinov. Za božič leta 1941 sem bil v Paračinu, kjer sta imela dr. Cigan in prof. Luskar svoje oporišče. Ne vem, ali je slučajno naneslo, ali so pa Nemci to nalašč naredili, dejstvo je, da so se Paračinu zbrali sami nekdanji štajerski liberalni magnati, celjski, ptujski in mariborski odvetniki, trgovci in tovarnarji, ki doma v cerkev niso hodili, marveč so bili vodje profitarške goveje. Z izjemo enega, ki je bil komunist in je kmalu potem izgubil v Slovenijo med partizane, so na Sv. Božič ne le vsi bili pri treh sv. mašah, marveč tudi skesano opravili sv. spoved in po dolgih letih zopet prejeli sv. obhajilo. Ob pogledu na nesebično delo pokojnega prof. Cigana in prof. Luskarja niso mogli preslišati njune duhovne besede.

S pokojnim dr. Ciganom sem več let preživel skupaj, mu bil tudi predstojnik, pa njegove ljubezni do bližnjega nikoli nisem tako občudoval kot za njegovega delovanja med slovenskimi pregnanci v Srbiji. Takrat je svojo dušo najbolj razdal. Srečen in ponosen sem, da pripadam družbi, katere člani svoj narod tako ljubijo in se nesebično žrtvujejo zanj, kot je to delal pokojni g. dr. Cigan.

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

Vesti iz Slovenije

Nesreča v Kamniških Alpah

Dva vzhodnonemška alpinista, člana odprave, ki trenira v Savinjskih Alpah na južnem pobočju Turške gore, sta se 10. marca hudo ponesrečila. Ko sta sestopila, ju je plaz potegnil za seboj in ju vlekel 500 m v dolino.

Kljub vsemu sta imela srečo, izkopal sta se iz snega in se hudo ranjena zavlekla v spalni vreči. Dva tovariša iz iste odprave, ki sta ostala v steni, sta nato poklicala reševalno službo na Jesenicah, Kamniku in Celju. Nemški alpinisti so šli tovarišema na pomoč, slovenski reševalci pa so ju nato spravili v Kamniško Bistrico in od tam v bolnišnico v Ljubljano.

Nova vrsta smučī

Na mednarodnem sejmu športnih izdelkov v Muenchnu je slovensko podjetje športnih izdelkov Elan doseglo med 853 razstavljalci iz 25 držav velik uspeh z novim izdelkom. Elan je izdelal smučī, ki imajo v sredi vdelana močna magneta. Zato smučarjem ne bo treba smučī vezati z jermeni, marveč le drski ploskvi stisniti drugo k drugi in je že nared za prenos. Ta novost — magnetne sponne — je žela mnogo priznanja v svetu, med 2000 različnimi tipi smučī, razstavljenimi v Muenchnu.

Kunce bodo redili

V lenčavski občini so se odločili za rejo kuncev, katerih me-so bodo izvažali predvsem v Italijo. V ta namen so kupili na Madžarskem plemenske kunce s podporo združenja kmetijskih proizvajalcev Agria, ki je prevzelo tudi komercialne posle. Kmetije, ki so se prijavile kot rejci teh domačih živali, bodo že letos prodali za izvoz okrog 6000 kuncev.

Delovne pogodbe

Sindikata delavcev storitvenih dejavnosti je predlagal republiški skupščini spremembe zakona o delovnih razmerjih delavcev, ki delajo pri zasebnih delodajalcih. Po tem predlogu naj bi delodajalci in delavci sklepali kolektivne pogodbe, ki bi po-drobneje uredile delovno raz-merje, nastop dela in razporeditev dela, delovni čas, počitek, dopuste in ostale odsotnosti z dela, plačo, nadomestila in povračila ter druge prejemke delavcev na podlagi delovnega raz-merja, obveznosti delodajalca za zboljšanje življenjskih pogojev delavca in prenehanje delovnega razmerja.

Po izjavi Jožeta Vidica, ki je predsednik republiškega odbora tega sindikata, bi se ta kolektivna pogodba ločila od kolektivnih pogodb, ki jih sklepajo sindikati v kapitalističnih državah — predvsem v tem, da v kapitalističnih kolektivnih pogodbah prevladuje tarifni aspekt. — Izgleda, da je Vidic kaj slabo poučen o kapitalističnih kolektivnih pogodbah.

Težave s surovinami

Tovarna "Alpina" v Zireh bo letos izdelala okrog 150.000 parov smučarskih čevljev, od tega bo izvozila na "konvertibilna" tržišča — ZDA, Kanado, Svico in v skandinavke države ter Japonsko 130.000 parov.

Kljub povečani produkciji bodo imeli pri Alpini velike težave zaradi devaluacije dinarja, ker morajo uvažati nekatere vrste surovin, ki jih doma ne proizvajajo ali ker ne služijo za izvoz.

Nova pijača

Radenska je 1. marca poslala na trg v območju Maribora, Reke in Karlova prvo pošiljko nove brezalkoholne pijače "Diel" z minimalno kalorično vrednostjo na bazi mineralne vode. Napitek v literski steklenici vsebuje vsega 90 kalorij, odlikuje jo pa veliko vitanima C, B-6 in pantotenske kisline (vitamin iz B kompleksa).

POVEST IZ DAVNIH DNI

Toda kmalu se je prepračil, da je imel gostilničar prav, ko mu je branil na pot v takem vremenu. Burja mu je zanašala sneg v obraz, da skoro ni videl pota pred seboj. Dokler je hodil po planem, je še razločil bito, toda ko je zavlil v gozd, je bilo vse enako, nikjer pota. Sneg, ki se je otreasal z dreves, mu je segal marsikje do pasu.

Tako je hodil, da sam ni vedel kako dolgo. Utrujen je bil tako, da je le mukoma vleklo noge za seboj. Pot mu je kurkoma lil po obrazu. Da bi bil že skoro iz gozda, potem bi vsaj vedel, kje je. Luč mu je že davno ugasnila. Ze je premišljeval ali bi ne bilo bolje, da se vsede pod kako smreko, kjer ni bilo toliko snega in se nekoliko počije. Toda bal se je, da bi zaspal, kar bi bila njegova smrt. Pri tej misli ga je streslo. Umreti tako blizu doma, ne da bi še enkrat videl svoje drage. Ne, ne tega. Z novo močjo se je pognal naprej. Pa kaj, kaj je napravil petdeset korakov, je bil zopet do smrti utrujen. Ko je zopet malo počival, se mu je zdelo, da sliši nekje od daleč glas zvona. Ali je že od toliko ura, da že vabi k polnočnici? Torej je rabil pet ur za pot, katero je navadno prehodil v dobri uri in pol. Kaj naj stori? Da je zašel v gozdu, je dobro vedel, ker drugače bi bil že davno doma. Morebiti je pa šel v nasprotno smer. Prišlo mu je na misel, da bi klical na pomoč. Ljudje gredo k polnočnici, morebiti bi ga slišali in rešili. Zato je zavpil, kar je mogel glasno: "Pomagajte, pomagajte!" Nato je nestrpnost poslušal ali bo čul kak glas. Toda vse je bilo tiho kot v grobu. Počakal je še malo, nakar je zopet zaklical, toda zopet nič odgovora. Tedaj pa ni vedel ali je res ali sanja. Zdelo se mu je, da vidi luč prav blizu, morebiti komaj tri sto korakov proč. Z zadnjimi močmi se je pognal naprej.

Pri Podbregarjevih so še čuli. Posli so se v mraku odšli vsak na svoj dom. Stari Podbregar je delal jaslice in Anica, ki nocoj nikakor ni hotela iti spat, mu je prav pridno pomagala. Ančka je pletla in mislila na Franceta. Kako vse drugače je bilo nekdanj in sedaj. Ko je ob enajstih vabilo k polnočnici, je omenila Ančka, da bi molili rožni venec, ker ne morejo k polnočnici. Zato pokleknejo in odmoliyo vse tri dele rožnega venca, nato pa stari Podbregar, ki je molil naprej, pristavi še pet očenašev in zdravih Marij, da bi Bog pripeljal Franceta na pravo pot. Komaj so odmolili, ko so začuli nek čuden glas, kot bi kdo klical na pomoč: "Vsi začudeni so se spogledali, kaj bi neki bilo. Ančka je menila, da se je morebiti kak volk priklatil v bližino. Oče je pa rekel, da je najbrže burja, ki tuli in zavija in je tako čudno slišati. Komaj so se nekoliko umirili, že so zopet zaslišali in še bolj razločno. Sedaj ni bilo dvoma, da je nekdo klical na pomoč. Toda kaj storiti? Anica, ki se je ves čas boječe stiskala k materi, je rekla: "Morebiti so pa naša sta prišli iz Amerike in so se zgubili v snegu." Podbregar in Ančka sta se začudeno pogledala. Oče je rekel: "Postavimo luč na okno in ako je res kak človek, bo videl luč in našel pot, ako pa ne, pa naj-gori za duše v vicah."

Ni še preteklo deset minut, ko je nekdo potrkal na vrata in takoj nato se je pri oknu pokazal moški obraz. Čul se je prošeč glas: "Za božjo voljo odprite!" Ančki je zastala vsa kri v žilah. Ali ni to glas nekoga, ki je tako drag njenemu srcu? Vstala je, toda noge so se ji tresle. Stari Podbregar se je opogumil in šel odpirat vrata. Pripeljal je moža, v hišo. Komaj ga je Ančka zagledala, že je zavpila: "France, France!", in gotovo bi se zgrudila, da je ni ujel France, ki je od grozne utruje-

nosti sam komaj stal na nogah. Stari Podbregar pa je šele tedaj spoznal Franceta. Ves ginjen mu je stisnil ponujeno desnico in rekel: "Dolgo Te ni bilo in skoro Te nismo več pričakovali." Povedal mu je, kako so baš molili, da bi ga Bog pripeljal na pravo pot, ko so začuli prvi glas. Mislili so, da burja tuli. Ko pa so v drugi slišali in precej bolj razločno, se je Anica spomnila, da je morebiti ata prišel. Nato so postavili luč na okno, katero je on videl in se tako srečno rešil. Da jih bo Bog, tako hitro uslišal, ko so molili, da bi ga pripeljal na pravo pot, seveda niso mislili. France je ves srečen dvignil Anico v naročje in jo tesno stisnil k sebi, saj je bil prepričan, da ga je prav njena misel, postaviti luč na okno, rešila smrti v zametih in to tako blizu doma.

Ko se je France nekoliko okrepčal, so si začeli pripovedovati, kako se jim je godilo, odkar se niso videli. France se je ne malo začudil, ko mu je Ančka povedala in je tudi njen oče potrdil, da so prejeli samo prvi poslani denar, pač pa da je prejela pismo in to je bilo zadnje, v katerem ji je pisal, da ji bo v kratkem zopet poslal denarja, katerega pa nikoli ni prejela, kar mu tudi poštni urad lahko potrdi. Tedaj je šele France sprevidel, kako ga je Janez vodil za nos. Denar je obdržal, njegova pisma uničil, njena pa odpiral in po svoje prepisal. Strašna jeza ga je trla n gorje Janeza, če bi mu prišel v pest. "Ne jezi se France", je rekel oče, "prevelik praznik je janes. Bog, ki Te je tako srečno pripeljal nazaj, Ti bo tudi pomagala, da boš dobil nazaj svoj denar. Sedaj pa pojdimos k politku, katerega smo vsi potre-

Takoj po praznikih je šel France na sodišče in vložil tožbo. Kot strela iz jasnega je zalelo Janeza, ko je dobil vabilo na sodnijo. Saj ni niti vedel, da je France doma. Kaj storiti? Jitro je pod ceno predal precejšen kos gozda, z denarjem pa ginil brez sledu.

Ker Janeza ni bilo k obravnavi, je sodišče sklenilo, da se proda toliko posestva, da dobi France svoj denar nazaj. Ker pa jih je bilo še več, ki so Janezovi ženi v njegovi odsotnosti posejvali denar, je šla Janezovo posestvo na dražbo. Tako je France dobil svoj denar nazaj.

Hvaična Bogu sta France in Ančka srečno spodarila na svojem lepo urejenem posestvu in Anica, očetova ljubljenska, jima je prav pridno pomagala. Stari Podbregar je še dočakal, da je zibal malega Franceka, potem pa je odšel za svojo ženo k večnemu počitku.

KONEC.

ZA SMEH

Sosed vpraša soseda: "Ali te žena posluša, če ji kaj pripoveduješ?"

Sosed: "Ne, nikdar. Jaz kar sosedim povem, kar mislim, da bi norala žena zvedeti od mene."

Ona: "Nič več me nimaš rad. Jokam, pa me niti ne vprašaš, zakaj."

On: "Veš, dragica, taka vprašanja me potem stanejo toliko denarja."

Oče, mati in sedemletni sinček vstopijo v bar. Oče naroči dva konjaka.

Sinček vpraša: "Kaj ne boš za mamino nič naročil?"

"Da, ko bom velik, bom slaven slikar, a sedaj, ko sem pet let star, me pustijo le z jodom barvati dedov hrbet."

"Tonček, poslušaj moj navset: nikdar ne daj nikomur nobenega nasveta! Če se boš tega močnega nasveta držal, boš srečen."

Rev. Leo Kristanc: Skromni - žalostni pirhi pred 25 leti (Nadaljevanje)

III.

STOCKTON, Kalif. — Kljub družinsko skromnemu obhajanju — cerkveno pa ob veličastnem praznovanju velike noči, smo praznik Vstajenja ohranili v lepem spominu. V veri smo imeli tolažbo in zaupanje, da se bo končno vse tako rešilo, da bo nam v dobro. V nenavadno zgodnji pomladi so okoliški travniki in bližnje planine hitro ozeleneli. Vse je bilo v cvetju in smo se duhovniki pomenkovali o "šmarnicah" — pobožnost v čast Materi Božji, najlepši Roži Mariji. Začasna kapela v 14. baraki je bila daleč premajhna in vzbudila se je misel na večjo kapelo. Uprava taborišča je — ob nepozabnem Božiču in veličastnem praznovanju Velike noči — bila dostopna za prošnjo. Praznega prostora na taboriščem ozemlju je bilo dovolj; dobili smo tudi dovolj lesa.

V teku dobrega tedna so begunci-tesarji sami postavili sicer preprosto, pa kar zelo obširno kapelo v obliki križa z dodatno zakristijo v ozadju. Postavljena je bila poleg šeste barake z oltarjem obrnjenim proti železniškemu tiru, proti planinam. Na primerno velikem oltarju smo postavili podobo Marije Pomagaj, ob straneh pa sliki sv. Jožefa in sv. Male Terezike, kateri je zelo lepo naslikala mlada Sonja Čopova, ki je s svojimi starši in bratom bivala v taborišču. Na desni strani je bil še en oltar s sliko Sv. Družine, tudi delo pridne Sonje. Na levi strani je bil prostor za številni pevski zbor. Po kapeli ob straneh sta bili po dve spovednici.

Dekleta so napletle vence iz sveže zelenega bršlina in mežnar Peter se je s svojimi pomočnicami zopet izkazal, da je mojster v svojem delu. Oltar sam okrog že čudovite podobe Marije Pomagaj je bil en sam "pušec", velik šopek, lepo sestavljen iz belih šmarnic, plavih spominčic in rdečega rododendrona — cvetje bližnjih planin. Na predvečer 1. majnika so zvonarji poprijeli za "zvonove" in z ubranim potrkavanjem drobili v pozdrav krasnemu majniku s "šmarnicami" v novi kapeli. Zjutraj je bila sv. maša z ljudskim petjem; zvečer pa so bile prave slovenske šmarnice ob lepem petrkavanju in ob krasnem petju pevskega zbora, skrbno pripravljenimi nagovori in z litanijami, za sklep še primerna pesem.

Vse to je ljudem dalo tolažbo in zaupanje na boljše dni, saj Božja Mati svojih zvestih ne zapusti. Takrat se je pokazalo, kako smo Slovenci bogati tudi na verskih, cerkvenih pesmih; ob vsakih šmarnicah so peli druge pesmi in se niso izpeli. Vsebinski nagovorov je bila priprava na

posvetitev beguncev Brezmadežnemu Srcu Marijinemu ob koncu majnika; duhovniki smo se po dogovorjenem načrtu po skrbni pripravi vedno menjavali. Udeležba je bila odlična — čeprav so šolski otroci imeli svoje popoldanske šmarnice — zlasti ob nedeljah, ko so bile pete litanije, in so udeleženci radi pomankanja prostora stali od zunaj ob straneh dolge barake-kapele in ob odprtih oknih sledili pobožnosti. Vsakdo se je potrudil, da ni zamudil lepših šmarnic. "Tako se Marija časti, ko maj Nje lepoto slavi. Za uboge sirote pa Mati Dobrote Sina Božjega v rokah drži."

Bilo je že sredi meseca, ko sem med uvodno pesmijo čakal pred oltarjem, da pričnem z nagovorom, nekdo potrka na zakristijska vrata, in Peter mi prinese listek, da "je zelo nujno" pravi. V naglici preletim pisane vrstice iz Uprave taborišča: "Dr. Meršol in angl. major sta se na potu iz Celovca po uradnih opravkih v hitri vožnji ponesrečila. Z avtom sta treščila v mostno ograjo; voznik major je bil na mestu mrtev, dr. Meršol pa je hudo ranjen s smrtno nevarnimi poškodbami in je v bolnici v Lienzu." K sreči je bila pesem precej dolga, da sem se znašel. "Marija, Mati dobrega sveta, pomagaj — sem jo prosil — da bom položaj obvladal. Vsebinsko nagovora sem moral skrajšati in navzočim položaj povedati, saj je bil dobri Jožef in sv. Male Terezike, kateri je zelo lepo naslikala mlada Sonja Čopova, ki je s svojimi starši in bratom bivala v taborišču. Na desni strani je bil še en oltar s sliko Sv. Družine, tudi delo pridne Sonje. Na levi strani je bil prostor za številni pevski zbor. Po kapeli ob straneh sta bili po dve spovednici.

Dekleta so napletle vence iz sveže zelenega bršlina in mežnar Peter se je s svojimi pomočnicami zopet izkazal, da je mojster v svojem delu. Oltar sam okrog že čudovite podobe Marije Pomagaj je bil en sam "pušec", velik šopek, lepo sestavljen iz belih šmarnic, plavih spominčic in rdečega rododendrona — cvetje bližnjih planin. Na predvečer 1. majnika so zvonarji poprijeli za "zvonove" in z ubranim potrkavanjem drobili v pozdrav krasnemu majniku s "šmarnicami" v novi kapeli. Zjutraj je bila sv. maša z ljudskim petjem; zvečer pa so bile prave slovenske šmarnice ob lepem petrkavanju in ob krasnem petju pevskega zbora, skrbno pripravljenimi nagovori in z litanijami, za sklep še primerna pesem.

Vse to je ljudem dalo tolažbo in zaupanje na boljše dni, saj Božja Mati svojih zvestih ne zapusti. Takrat se je pokazalo, kako smo Slovenci bogati tudi na verskih, cerkvenih pesmih; ob vsakih šmarnicah so peli druge pesmi in se niso izpeli. Vsebinski nagovorov je bila priprava na

Lepe so bile tiste "šmarnice" v Peggezu in kar le prehitro so se bližale h koncu. Na predzadnji dan — praznik Gospodovega Vnebohoda — je bila določena posvetitev beguncev Brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Molitev posvetitve je sestavil škof Gregorij Rožman, ki je takrat v duhu molil z nami v daljnem Salzburgu, kjer je čakal na odhod v Združene države, v Cleveland. Po prisrčno lepo odpeti: "Mati moja, venec pletem, venec lep za Tvoj oltar, belih, rdečih, žarno zlatih venec vijem Tebi v dar..." je župnik g. Gregor Matli v ganljivih, pa jedrnatih besedah povabil vse navzoče k iskreni posvetitvi, zaobljubi "kateri naj sledijo tudi dejanja, da bomo zvesti Bogu in Mariji, kamorkoli in kjerkoli nas bo vodila božja Previdnost". Po odpetih semeniških litanijah smo vsi poklekli in pred Najsvetjšim v monštranci iskreno molili: "Brezmadežna Devica, Mati božja Marija, ki si s svojim Sinom Jezusom in čistim ženinom sv. Jožefom okušala bridkosti begunskega življenja, po Tvojem brezmadežnem Srcu ponižno darujemo usmiljenemu Bogu vse težave, skrbi in bridkosti begunstva in spravo za grehe našega naroda in Te z vsem otroškim zaupanjem prosimo, osreduj pri svojem Sinu Jezusu, da skrajša dneve našega izgnanstva in nam pošlje svoje anjele, ki naj nas kmalu pripeljejo zopet domov. Pomagaj nam, da bomo doma tako živeli, kakor smo Ti obljubili in spolnili dano obljubo! Amen." Za sklep je sledila v ljudskem petju v vodstvu pevskega zbora: "Marija skoz življenje voditi srečno znaš; Ti vodi skoz trpljenje življenja čolnici naš..."

Za naslednji dan je bil za sklep šmarnic naprošen papeški delegat za jugoslovanske begunce msgr. Jože Jagodic, pa mi je zjutraj sporočil, da mora nujno na pot v neki zelo važni zadevi in mi naročil, naj ga nadomestim pri sklepni pobožnosti. V misel mi je prišlo: "Zakaj pa ni določil msgr. Matija Škerbeca?" Res je bilo častno — pa ne lahko naročilo, pa je bilo vse v redu in lepo izpeljano. Za uvod so lepo zapeli: "Pozdravljena Mati dobrega sveta..." V nagovoru je bila podana misel: "Ko se nocoj poslavljamo od Marijinega šmarničnega oltarja, katerega smo ubogi in siromašni dan za dnem bogato krasili s preprostimi, pa krasnim cvetjem tirolskih travnikov in planin, za slovo še enkrat ponovimo, kar smo včeraj izrekli pri posvetitvi, da so naša srca iskreno samo Njej in Njenemu božjemu Sinu posvečena. Da nam bo Marija Mati, bodimo ji dobri in zvesti otroci, ne le v besedi, marveč tudi v dejanju. Pogled nazaj nam daje upanje za naprej. Kako nas je Marijina roka od lanskega majnika pa do letošnjega srečno vodila. Od nepozabno žalostnih Vetrin do tega prijaznega Peggeza; kako smo

imeli lepo poletje in prijazno jesen; kako mila je bila zima, da niti vedeli nismo, kdaj se je začela in kdaj je minula v to lepo pomlad sredi tirolskih hribov in planin. Marijino oko je bdelo nad nami.

(Dalje)

Ruske čete na tujem

Sovjetske oborožene sile so na tujih tleh predvsem v satelitskih državah vzhodne Evrope in v Mongoliji na kitajski meji, pa tudi v Egiptu, Alžiriji, Siriji in Severnem Vietnamu.

WASHINGTON, D.C. — Po ameriških v o j a š k ih podatkih ima Sovjetska zveza trenutno izven svojih meja sorazmerno veliko število svojih oboroženih sil.

V Vzhodni Nemčiji, članici Varšavske zveze, neposredni sosedih Zahodne Nemčije, članice NATO, ima Sovjetska zveza 20 divizij. Na Poljskem, ki leži med Vzhodno Nemčijo in ZSSR, sta 2 sovjetski diviziji. Na Madžarskem, ki meji na Jugoslavijo in Avstrijo, pa je članica Varšavske zveze, so 4 sovjetske divizije. Na Češkoslovaškem, ki je tudi neposredna sosedja Zahodne Nemčije, članice NATO, je 5 sovjetskih divizij. Do avgusta 1968 ni bilo nobenih, ker so smatrali domače sile za dovolj močne in zanesljive za varovanje meje proti zahodu.

Skupno ima torej Sovjetska zveza v državah Varšavske vojaške zveze 31 svojih divizij, katerih naloga je na eni strani čuvanje meje proti NATO, na drugi pa čuvanje tamkajšnjih komunističnih režimov, ki so bili vsi v nevarnosti v zadnjih 20 letih v različnih časih. Brez sovjetskih čet sta le Romunija in Bolgarija, Romunija jih ne mara, v Bolgariji pa niso potrebne, ker je trdno v komunističnih rokah in pod vplivom Moskve.

Sovjetska zveza ima vsaj 3 divizije svojega vojaštva v Zunanji Mongoliji, svoji zaveznici proti Ljudski republiki Kitajski v osrednji Aziji. To mejo smatrajo v Moskvi za bolj ogroženo kot ono v Evropi, zato imajo zbrane na njej močne vojaške sile, trdijo, da večje kot na zahodu.

V Egiptu ima Sovjetska zveza od 10,000 do 14,000 svojih vojakov, ki upravljajo in vodijo predvsem letalsko obrambo, pa naj bi bili v vseh enotah egiptskih oboroženih sil vse do ba-

taljona. V Egiptu naj bi bilo vsaj 6 letališč čisto v sovjetskih rokah, gradijo pa tam tudi pomorsko oporišče.

V Alžiriji naj bi bilo okoli 1,500 sovjetskih vojaških svetovalcev, pa 1,000 pa na Kubi, v Siriji in v Severnem Vietnamu.

John Connally zadržan

WASHINGTON, D.C. — John Connally, demokrat iz Teksasa, ki je prevzel zakladno tajništvo v Nixonovi vladi, vljudno, pa vztrajno zavrača vabila na govore, ki prihajajo v obilnem številu vsak dan iz vse dežele.

Povprečno naj bi dobival do pet takih vabil na dan, toda J. Connally po vsem sodeč noče razkriti svojih političnih načrtov za prihodnje leto, če že kake res ima, kot nekateri trdijo.

Zenske dobijo delo

Iščemo kuharico
Iščemo kuharico od 6:30 zjutraj do 2:00 pop.

SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave. 361-5214 (80)

Moški dobijo delo

Tiskarja iščemo
Iščemo izkušenega tiskarja (pressmana). Nastop službe takoj. Unijski pogoji. Znanje angleščine ni nujno. Oglasite se osebno v uradu, ali kličite 431-0623.

AMERISKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103 (x)

MALI OGLASI

Naprodaj
Hiša je naprodaj blizu cerkve sv. Lovrenca. Hiša nese lepe dohodke. Kdor se zanima naj kliče 662-1715 ali 663-7068. (78)

V najem
Pet sob, na novo dekorirana, samo odraslim, blizu E. 71 in Hecker. Kličite po 5. uri 731-9431. (75)

Zakonca
Iščeta štiriosobno stanovanje s kopalnico in garažo v Euclidu ali v bližini E. 185 St. Kličite 486-4265 (80)

Naprodaj
na Shawnee Ave. pri E. 185 St., 2 hiši na 1 letu, 43x400. Spretna 6-sobna hiša ima 3 spalnice, zadnja 5 sob, vrt s 15 sadnimi drevesi. Za pojasnila kličite:

JOHN LAURICH REALTY
481-1313 (x)

Hiša naprodaj
Za 2 družini, 5-5 vsaka, dve garaži, v Collinwoodu, blizu E. 156 St. Kličite 531-3725. —(81)

Lot naprodaj
Na Chardon Rd. Kličite 466-2979 Geneva, Ohio. (81)

Dva leta naprodaj
50 x 160 vsaki, na Richmond Heightsu, skupaj ali posamezne. Cena \$3000 vsaki. Za pojasnila kličite 451-0259. —(82)

V najem
4-sobno neopremljeno stanovanje s plinskim furnezom in garažo se odda na 1067 E. 69 St., telefon EN 1-5084. (21,23 apr)

Lastnik proda ali odda
krasno zidano hišo ob jezeru, v odličnem stanju, 3 spalnice, 2 kopalnici, priključena garaža, 3x predeljena klet, izdelano podstrešje, krasno zasajen vrt. Za ogled kličite: 881-9677 od 10-12 dop. in od 6-7 zvečer. X(MWF)

V najem
5-sobno moderno, prazno stanovanje se odda odraslim na 6426 St. Clair Ave. nad Central National banko. Za pojasnila kličite: IV 1-5380. (x)

RADOVEDNO SI OGLEDUJEJO — Skupina ljudi si zanimanjem ogleduje ostanek nekdanjih dni — prodajalnice cigar z Indijancem. Ko ostanek preteklosti je bila razstavljena na Peti Aveniji v New York City skupaj z drugimi predmeti iz ameriške preteklosti.

ZA ODDIH — Newyorški župan John Lindsay ima dosti težav z upravo največjega mesta v ZDA. Od časa do časa si zato poišče oddih v katerem od gledališč ali zabavišč, ki jih v mestu ne manjka. Na sliki ga vidimo za odrom z dvema članicama baletnega zbora na Broadwayju, ki nastopata v "Ne, ne, Nanete!"

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Ne, Ekscelenca," odvrne Bertuccio, "to je bila vendetta s povračilom."
 "Ali je bila vsota velika?"
 "To ni bil denar."
 "O, da, spominjam se," pravi Monte Cristo; "ali niste govorili o nekem otroku?"

"Tako je, Ekscelenca. Tekel sem k reki, sedel na breg in radoveden, kaj je v škrinjici, odtrgal ključavnico s svojim nožem."

"V plencah iz finega batista je ležalo novorojeno dete; njegov škrlatato rdeči obraz in njegove modre roke so kazale, da je bilo zadavljeno. Ker je bilo še toplo, se mi je zdelo kruto, da bi ga vrgel v valove, ki so se valili pred menoj. Čez nekaj trenutkov se mi je tudi zazdelo, da je v malem telescu slabotno utripnilo srce. Odstranil sem trak, ki mu je bil ovit okoli vratu, in ker sem bil nekoč bolniški sluga, sem storil to, kar bi bil storil v istem slučaju samo zdravnik: pogumno sem mu namreč pihal v pljuča zrak, in po silnem četrturnem naporu sem videl, da diha, in čul prvi krik iz malih, smrti posvečenih prsij."

"Zdaj sem zakričal tudi jaz, a to je bil krik veselja. Bog me torej ne zavrže, sem vskliknil, ker mi je dovolil; da sem rešil človeškemu bitju življenje isti hip, ko sem je drugemu uničil."

"In kaj ste napravili z otrokom?" vpraša Monte Cristo. "Za moža, ki je moral bežati, je bila to nadležna prtljaga."

"Tudi mi ni niti za trenotek prišlo na misel, da bi ga obdržal pri sebi. A vedel sem, da je v

Parisu zavod, kjer sprejemajo take majhne sirotice. Ko sem prišel v mesto, sem rekel, da sem našel otroka med potom, in vprašal za najdenišnico. Škrinjica je govorila v moj prilog, plenice iz batista so kazale, da ima otrok bogate roditelje, kri, s katero sem bil oblit, je prišla lahko tudi od otroka. Nihče mi ni ugovarjal ali me oviral, in povedali so mi, kod pridem do najdenišnice, ki je bila čisto na koncu ulice d'Enfer, in ko sem v svoji previdnosti razdelil plenice tako, da je ostala na vsaki polovici jedna izmed črk, s katerima so bile zaznamovane plenice, in povil z jedno polovico zopet otroka, drugo si pa prihranil, da olajšam morebitno popraševanje, sem položil svoj tovor pred najdenišnico, pozvonil in zbežal."

"Štirinajst dni pozneje sem bil v Roglianu in rekel Assunti:

"Potolaj se, sestra moja: Izrael je mrtev, toda jaz sem ga maščeval."

"Vprašala me je, kaj naj te besede pomenijo, in jaz sem ji vse povedal."

"Giovanni," mi je rekla Assunta, "tega otroka bi bil moral prinesiti s seboj, zastopala bi pri njem starše, imenovala bi ga Benedetto, in Bog bi naju v povračilo za to dobro dejanje resnično blagoslovil."

"Brez vsakega drugega odgovora sem ji izročil del plenice, ki sem ga vzel s seboj, da bi enkrat, ko nama bodo dopuščale razmere, lahko zahtevala otroka nazaj."

"In kako so bile te plenice zaznamovane?" vpraša Monte Cristo.

"S črkama H in N, ki sta stali pod vrhico baronske krone."

"Naj mi oprostijo Bog, gospod Bertuccio, a zdi se mi, da se poslužujete heraldičnih izrazov."

Kje ste se naučili tega?"

"V vaši službi, gospod grof, kjer se nauči človek vsega."

"Nadaljujte! Rad bi vedel dve stvari."

"Kateri, milostivi gospod?"

"Kaj se je zgodilo z malim dečkom; saj ste rekli, da je bil to deček, ali ni res, gospod Bertuccio?"

"Ne, Ekscelenca; ne spominjam se, da bi bil rekel to."

"A zdelo se mi je. Torej sem se zmotil."

"Ne, res je bil deček; toda vedeti želite dve stvari, Ekscelenca; katera je druga?"

"Kakšen je bil zločin, zaradi katerega ste želeli izpovednika in ste se seznanili z abbejem Busonijem, ki je prišel kot tak k vam v ječo v Nimesu?"

"Ta povest postane lahko zelo dolga, Ekscelenca."

"To nič ne škodi, saj je ura komaj deset, in veste, da ne spim dolgo; mislim pa, da se danes tudi vam ne bo posebno ljubilo spati."

Bertuccio se pokloni in prične pripovedovati:

"Deloma da bi pregnal mučne spomine na to, kar sem storil, deloma, da bi skrbel za potrebe uboge udove, sem se posvetil z novo pridnostjo in z novim ognjem tihotapstvu, ki je bilo vsled otopelosti postav, ki navadno sledi revolucijam, za trenotek zelo lahko. Zlasti južne pokrajine so bile vsled stalnih nemirov slabo zastražene. Izrabili smo to vrsto dovoljenega nam premirja in zasnovali zveze po celem primorju. Odkar je bil umorjen moj brat na ulici Nimesa, se nisem mogel odločiti, da bi stopil v to mesto. Zato se je zgodilo, da nas je krčmar, s katerim smo bili v zvezi, videl, da več ne zahajamo k njemu, poiskal ter ustanovil na potu iz Bellegardea v Beaucaire krčmo z nazivom 'Pont du Gard'. Imeli smo psovdi množico skladišč, kjer smo imeli zalogo blaga in smo našli v slučaju potrebe zavetišče pred carinskimi uradniki in orožniki. Tihotapstvo donša zelo velike dohodke, samo če so ljudje pri tem previdni in pogumni. Kar se tiče mene, sem živel v gorah, kajti imel sem dvojen vzrok, skrivati se pred carinskimi uradniki in orožniki: če bi bil prišel z njimi v dotiko, bi me bilo to lahko spravilo pred sodnijo, in sodnije sem se bal kakor pač vsi ljudje, ki imajo kaj hujšega na vesti. Boje se smrti tisočkrat manj kakor pa ujetništva, sem izvrševal obdobja vredne stvari, ki so mi dokazale več kakor enkrat, da je skrb za lastno življenje pogostokrat največja ovira pri podjetjih, ki potrebujejo, če se hočejo posrečiti, pred vsem odločnosti in drzne neustrašenosti. Resnično, če človek enkrat vidi

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

EXPERIENCED COOK
 To go to Maine late June to Oct. 1st. Expenses paid. Other help. References. Write: Slovene Daily, Box 7705, Chicago 60680, 642-0651. (78)

HOUSEKEEPER
 35-45 yrs. old. To live in. Care of 3 children on weekends. \$50 wk. Good home for right person. 928-7843 or 928-4114 (81)

FEMALE HELP

RELIABLE MATURE WOMAN FOR HOUSEWORK
 Pride with work a prerequisite. Salary open. Mondays and Fridays call after 9 p.m. 478-3850 (78)

GENERAL OFFICE
 In Hotel Manager's office. Short-hand and typing necessary. Steady work, good starting salary. Call between 9 - 5. YA 7-5580 4178 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60609 (79)

LUNCHEON HOSTESS
 10:30 to 3:30 5 days week Must be experienced YA 7-5580, Ext. 283 4178 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60609 (79)

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT
 Indus. & resid. area. Good money-maker. Must sell — illness. Asking \$6,500. Pvt. owner. 637-9371 8 a.m. — 9 p.m.

BEAUTY SALON — W. 63rd St.
 loc. high income, low overhead, 4 operators. Must sac. \$5,000. 767-3128

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

3500 W. Augusta Blvd.
 6 flat for sale by owner. Contact M-F 486-3196 after 6 P.M. (78)

MORTON GROVE — BY OWNER
 9249 N. Mason. Open Sun. 1-5. Attrac. brk. ranch, 3 bdrm., cent. A.C., crptg. thruout, appl., full bsmt. inc. fin. rec. rm. Oversize 2 car brk. gar. Lge. lor. Lo \$40's. 965-8041 (78)

4 lge. rms. brk. hse. 2 bdrms., mod. bath and spacious kit. Full bsmt. and attic. 2 c. gar elec. eye. Adj. lot available. Call owner for appt. at UN 7-8923 (78)

SCHORSCH FOREST VIEW — BY OWNER
 Lge. 3 bdrm. bi-level. 2 car att. gar. Avacado blt. ins. plus dishwasher. Xtras. 2 baths, lge. fam. rm. and patio. fenced. 5 yrs. old. Price \$52,900. 625-8958 (78)

3 bdrm. brk. ranch w-full bsmt., 2 car garage with side drive, cent. air cond. High \$40's. Harlem & Lawrence. Call owner for appt. at 867-6227 (78)

MATTESON AREA — BY OWNER
 Charming 3 bdrm. ranch brk. and alum., fam. sized kit., crptg. drapes, walnut pntd., 1½ baths, cer. tile, sliding doors to patio. Encl. yd. Ldscpd. 1½ car gar. 2 blks. to exc. schl. \$22,900. 748-8752 (79)

WORTH — BY RELOCATING OWNER
 Lge. 8 rm. Calif. brk. ranch, 3 bdrms., 2 baths, fam. rm., cent. a.c., att. 2½ car gar. Nr. all schls. and transp. Mid \$40's. 448-8700

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING
 17330 Broadway Maple Heights
 Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnina. Se priporočamo:
ANDY HOCEVAR in SINOV
 Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

svoje življenje v nevarnosti, takoj ni več enak drugim ljudem in čuti, kako sedvojijo njegove moči in širi njegovo obzorje."

"Filozofija, gospod Bertuccio!" ga prekinje grof. "Toda vi ste se torej v svojem življenju pečali s čisto vsem."

"O, oprostite, Ekscelenca!"
 "Ne, ne, o pol najdajstih zvečer filozofirati, to je nekoliko prepozno. A pripomniti moram, samo da smatram vašo filozofijo za pravo, česar ni mogoče trditi o vsaki filozofiji."

"Moja podjetja so tako postajala vedno obsežnejša, torej so donasala tudi vedno večji dobiček. Assunta je bila dobra gospodinja, in najino malo premoženje je raslo vidno. Ko sem se napravil nekoč na neko novo podjetje, mi je rekla: 'Pojdi z Bogom, in ko se vrneš, doživiš veliko iznenadenje.'"

"Zastoj sem jo vpraševal, kakšno boče to iznenadenje. Ni mi hotela povedati, in odpotoval sem."

"Moja odsotnost je trajala skoro šest tednov. V Luki smo naložili olje in v Livornu angleški bombaž; kakor navadno smo se izkrcali, prodali brez vsake ovire svoje blago in se veselo vrnil domov."

"Ko sem vstopil, je bilo prvo, kar sem opazil na najbolj vidnem prostoru Assuntine sobe, zibel, ki je bila v primeri z ostalim delom sobe izvanredno krasna. V nji je ležal in mirno spal otrok, star sedem do osem me-

secev. Kriknil sem radosti. Vsled umora kraljevega prokuratorja me ni čisto nič pekla vest, kajti to je bil čin pravice, toda skrbelo me je za otroka, ki je bil brez starišev."

"Uboga Assunta je čitala v moji duši. Porabila je mojo odsotnost v to, da je šla s polovico batista in z natančnim zapiskom dneva in ure, ko je bilo oddano dete v najdenišnico, v Paris in zahtevala otroka nazaj. Tudi so ji ga dali brez najmanjšega ugovora."

"O, priznam vam, gospod grof, ko sem videl to ubogo bitje tako mirno spati v zibeli, da se mi je pričelo srce širiti in so mi solze zalile oči."

"Resnično, Assunta, s em vskliknil, 'ti si vrla ženska, in božja previdnost te za to blagoslovi.'"

"To," pravi Monte Cristo, "je manj zanesljivo kakor vaša filozofija. To je resnično samo vera."

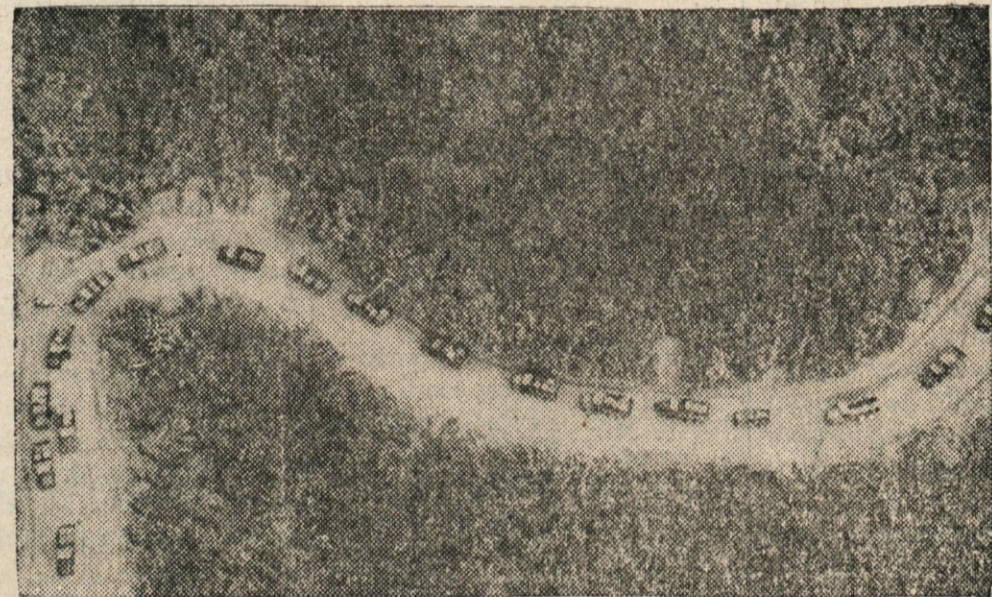
"Zalibog imate prav, Ekscelenca," odvrne Bertuccio. "In baš ta otrok je bil, po katerem me je dosegla božja kazen. Nikdar se ni pokazala pokvarjena duša tako zgodaj, in vendar tega ni zakrivila odgoja, kajti moja vrla svakinja je ravnala z njim kakor s sinom kakega princa. Imel je krasen obraz z najlepšimi modrimi očmi, ki si jih je mogoče misliti; samo njegovi močno plavi lasje so mu razlikovali po obrazu nekaj tujega, kar sta delala živahnost njegovega pogleda in hudobni nasmehek okoli njegovih ust še vidnejše. (Dalje prihodnjic)

Večja storilnost

CHICAGO, Ill. — Ameriški farmarski delavec je leta 1940 pridelal dovolj hrane za 11 oseb. Zdaj dela manj, pa s pomočjo strojev pridelava živeža za 18 oseb.

LADIJSKA ARHITEKTURA — Lastnik stavbe v Tokanama na Japonskem je dal svoji hiši na nevarnem oglu obliko ladijskega krma, da bi jo boljše zavaroval pred avtomobili in drugimi vozili, ki se večkrat zaletijo v ta nevarni ogel.

POGLED IZ ZRAKA — Slika kaže pogled na cesto št. 9 od Khe Sanha proti Laosu v času južnovietnamskega pohoda v Laos. Ta cesta je bila predvidena kot glavna prometna žila čet, ki so šle v Laos, pa je svojo nalogo bolj slabo vršila, ker jo miso dovolj zavarovali in je prišlo na njej vedno znova do zased in do ovir, ki so nekaj časa po njej ves promet ustavile.

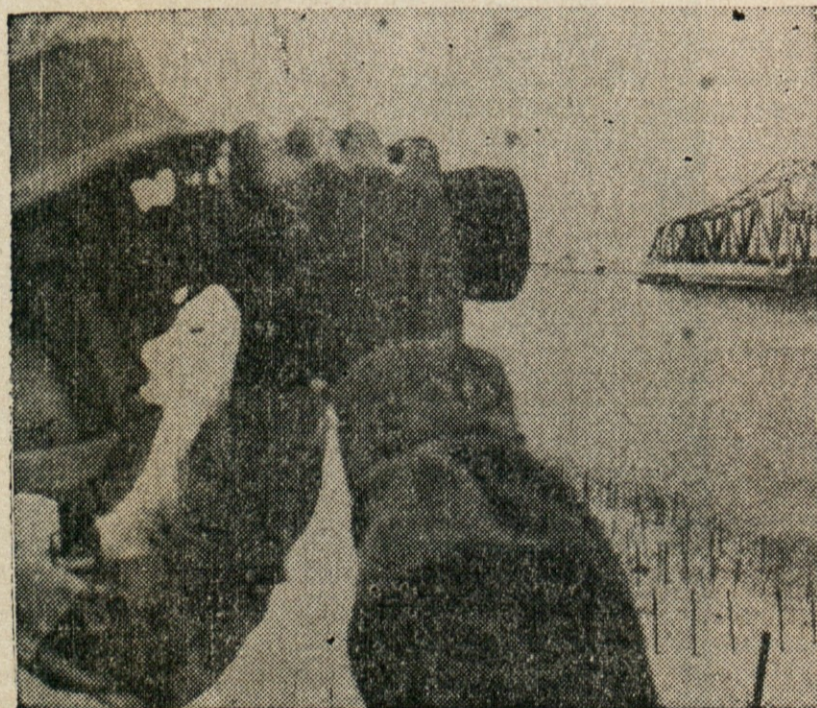
V BLAG SPOMIN PRVE OBLETNICE, ODKAR SE JE ZA VEDNO POSLOVIL OD NAS LJUBLJENI OČE, STARI IN PRASTARI OČE

Joseph Verbic

Njegovo življenje je ugasnilo 21. aprila 1970.

Eno leto je minilo, odkar si, dragi, šel od nas, pa svez spomin je na Te, kot bil je prvi čas.

Zaljujoci: sinovi JOSEPH, FRANK, EDWARD hčerke JOSEPHINE PLAVCAN, ROSE POLOVIC, MARY SEKERA, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo. Cleveland, Ohio 21. aprila 1971.

V PRIPRAVLJENOSTI — Vzdušje Sueškega prekopa so na obeh straneh v stalni pripravljenosti. Na desni vidimo Izraelca, ki opazuje Fidanski most, ki je izven rabe od vojne

ZENINI IN NEVESTE!

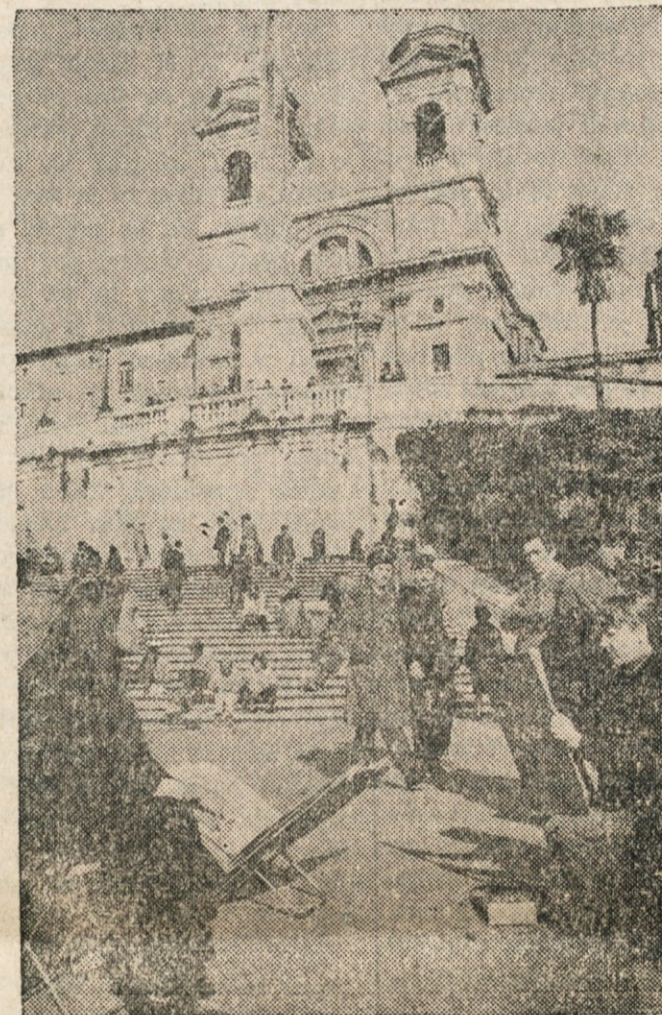
NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN ČRK

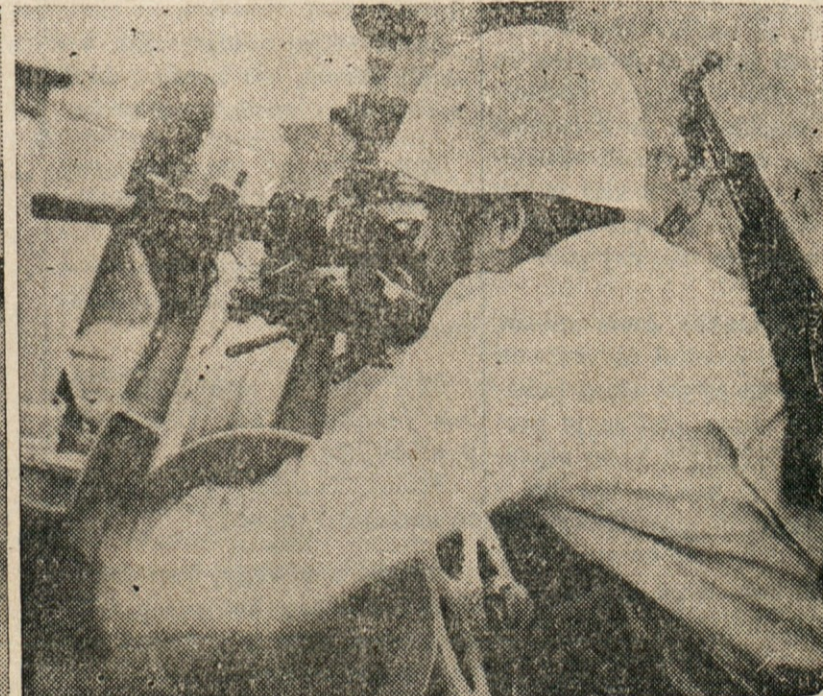
Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

V RIMU — Ljudje so tudi v Rimu še v plaših, toda mlad je tu vsaj v živahnosti življenja. Na sliki vidimo slikarja na Piazza di Spagna, ko slika mlado dekle. Take slike stanejo povprečno okoli \$5.

junija 1967, na desni pa Egipčana, ki opazuje, kaj počno na izraelski strani prekopa.